

SS

2323

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

INTRODUCTION TO COMPUTER APPLICATIONS**Paper-III****(Vocational Stream)****(Business and Commerce Group)****(Banking and Financial Services Trade)****(Punjabi, Hindi and English Versions)****(Evening Session)****Time Allowed : 2 Hours****Maximum Marks : 30****(Punjabi Version)**

- ਨੋਟ: (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 217 ਸ਼ੁਰੂ ਦਰਜ ਕਰੋ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 28 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਭਾਗ-I, ਭਾਗ-II ਅਤੇ ਭਾਗ-III) ।
- (v) ਭਾਗ-I ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ।
- (vi) ਭਾਗ-II ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹਨ ।
- (vii) ਭਾਗ-III ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ ।

ਭਾਗ-I

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ।

10×1=10

1. ਇੱਕ ਈ-ਮੇਲ ਪਤੇ ਵਿੱਚ @ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ :

1

(ੳ) ਡੋਮੇਨ ਦਾ ਨਾਂ

(ਅ) ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ

(ੲ) ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਂ

(ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

2. ਆਈ.ਐਸ.ਪੀ. (ISP) ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
3. ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ । (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ) 1
4. ਈ-ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ 1
 - (ੳ) ਉਤਪਾਦਕ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ
 - (ਅ) ਪਰਚੁਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ
 - (ੲ) ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
 - (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
5. ਈ-ਵਣਜ ਦਾ _____ ਮਾਡਲ ਵਪਾਰਕ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ । (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ) 1
6. ਰੈਮ (RAM) ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ : 1
 - (ੳ) ਰੈਂਡਮ ਐਕਸੈਸ ਮੈਮੋਰੀ
 - (ਅ) ਰੀਡ ਆਲਵੇਸ ਮੈਮੋਰੀ
 - (ੲ) ਰੈਡੀ ਟੂ ਅਕਸੈਸ ਮੈਮੋਰੀ
 - (ਸ) ਰੈਂਡਮ ਆਟੋ ਮੈਮੋਰੀ
7. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ । 1

(ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)
8. ਈ-ਟਰੇਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ _____ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ) 1
9. ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਕਿੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? 1
10. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈ-ਵਣਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ? 1
 - (ੳ) ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ
 - (ਅ) ਡਿਜਿਟਲ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ
 - (ੲ) ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਲਿਪਟਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
 - (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

ਭਾਗ-II

ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿੰਨ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

5×3=15

11. ਈ-ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਚਾਰ 'ਪੀ' (4 Ps) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 3
12. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਲਾਭ ਕੀ ਹਨ? 3
13. ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? 3
14. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈ-ਵਣਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਿਖੋ। 3
15. 'ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਰਹੇ ਹਨ।' ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3
16. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਣਜ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਹੜੇ ਲਾਭ ਹਨ? 3
17. ਈ-ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 3

ਭਾਗ-III

ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

1×5=5

18. ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ। 5
19. ਈ-ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਈ-ਟਰੇਡਿੰਗ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? 5

(Hindi Version)

- ਨੋਟ: (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड 217 अवश्य लिखें।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें मुख पृष्ठ सहित 28 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किए गए प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) प्रश्न-पत्र को तीन भागों में बाँटा गया है (भाग-I, भाग-II तथा भाग-III)।
- (v) भाग-I का प्रत्येक प्रश्न 1 अंक का है तथा सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं।
- (vi) भाग-II का प्रत्येक प्रश्न 3 अंकों का है तथा परीक्षार्थी को इनमें से कोई पाँच प्रश्नों के उत्तर देने हैं।
- (vii) भाग-III का प्रत्येक प्रश्न 5 अंकों का है तथा परीक्षार्थी को इनमें से कोई एक प्रश्न का उत्तर देना है।